

[Finansministeren.]

ende og varige forandringer i den økonomiske struktur; men det er svært at se, at der — som nogen synes at mene — heri skulle ligge en begrundelse for vedblivende at undlade at søge den hjemlige tekstilindustri mere ligestillet med vore nabolandes tilsvarende industrier i toldmæssig henseende. Man skulle tværtimod mene, at den almindelige tendens på tekstilområdet må gøre en ajourføring af toldsatserne på dette felt yderligere velbegrundet.

Toldsatserne i lovforslaget er ansat således, at de er i underkanten af de i vore nabolande — herunder Sverige og Norge — gældende tilsvarende satser. Og de foreslåede satser er som oftest også lavere — tildels langt lavere — end de nu gældende væggtoldsatser var, da disse i sin tid trådte i kraft. Importprisernes stigning gennem årene har imidlertid medført, at de hidtidige væggtoldsatser i forhold til varepriserne efterhånden er blevet reduceret til en brøkdel af, hvad de var, dengang de blev vedtaget.

Det foreslås nu — ligesom i 1952 — at man indenfor toldtariffens tekstilgruppe går over fra væggtold til værditold. Danmark er under de internationale toldforhandlinger, der har fundet sted i tiden efter den anden verdenskrig, indgået på en række toldbindinger, hvoraf mange er udformet således, at man enten kan bibeholde den hidtidige væggtoldsats eller gå over til værditold. En ajourføring af tekstiltoldsatserne kan under disse omstændigheder kun ske ved overgang fra væggtold til værditold.

Da min forgænger som finansminister i 1952 fremsatte den daværende venstre-konservative regerings adskilligt mere omfattende toldlovsforslag, fremsatte han en række bemærkninger om en sådan overgang fra væggtold til værditold. Disse bemærkninger vil jeg gerne citere (folketingets forhandlinger 1951—52 sp. 3970 f.):

„Om selve princippet værditold vil jeg fremhæve de to afgørende fordele, dette system har fremfor mængdetolden.

For det første er værditold udfra demokratiske synspunkter det rigtige princip, og for det andet har den det afgørende fortrin, at den automatisk følger prisbevægelserne op og ned, således at tolden både fiskalt og handelspolitisk

bliver ved at have en virkning, der svarer til den, som var tilstræbt, da tariffen blev fastlagt.

Hvad angår det første forhold, at værditold demokratisk set er det rigtige, behøver jeg ikke at anvende mange ord. Det er klart udfra moderne forbrugsbeskatningsprincipper, at man ønsker, at den dyreste kvalitet og den dyreste vare i en gruppe beskattes højest. Dette sker automatisk, når man anvender værditold. Derimod har mængdetold en tilbøjelighed til at vende den tunge ende nedad, som det hedder med en vending, der har gammel hævd i den skattepolitiske debat her i landet. Man kan naturligvis forsøge selv under mængdetold at gøre forskel på den dyre og den billige vare, men det kræver, at man opdeler en gruppe i et stort antal undergrupper, og det bliver altid mere eller mindre vilkårligt, samtidig med at det er kompliceret.

Den anden fordel, at værditold automatisk følger priserne, er jo af indlysende betydning i vore dage, hvor prisniveauet desværre er undergivet betydelige svingninger. Hvis priserne stiger, så stiger også statens indtægtsbehov, og så stiger de varepriser, som tolden er indrettet på at tage hensyn til. Det må derfor være ønskeligt, at tolden automatisk følger med. Omvendt vil det i en prisfaldsperiode både fiskalt og handelspolitisk være ønskeligt, at toldsatserne ikke bliver hængende på det høje niveau, når de prismæssige forudsætninger falder bort.

Det er da også et gammelt ønske her i landet, at vi skulle gå over til værditold i langt højere grad end nu, således som man efterhånden har gjort det i mange lande. Det er bekendt, at afdøde finansminister Neergaard i sit toldlovsforslag af 1921 søgte at gøre et stort fremstød i denne retning. Han kom ikke igennem med dette, hvilket er meget beklageligt, men det er jo en kendt sag, at det er praktiske vanskeligheder, der tidligere har formindsket værditoldens muligheder. Det er let at konstatere en vares mængde, dens vægt o. s. v., men det kan ofte være vanskeligere at konstatere dens værdi med sikkerhed. Imidlertid har vi i dag betydeligt større erfaring på dette område, end man havde i 1921, bl. a. fordi man